

บทที่ 5

การวิจัยทางทฤษฎี

ในบทนี้ เป็นการพิจารณาทฤษฎีทางฟิสิกส์เกี่ยวกับอุกกาบาต โดยสมมติให้อุกกาบาต
เข้ามาในบรรยากาศที่เป็นแบบ isothermal คือ บรรยากาศที่มีอุณหภูมิ (T) คงที่

พิจารณา สมการความดันของบรรยากาศแบบ ideal gas คือ

$$\begin{aligned}P_a &= \rho_a (kT/m) \\P_a &= \rho_a g \mathcal{H}\end{aligned}\tag{5.1}$$

เมื่อ P_a คือ ความดันของอากาศ

ρ_a คือ ความหนาแน่นของอากาศ

k คือ ค่าคงที่โบลซ์มาน = $1.38 \times 10^{-23} \text{ J} \cdot \text{K}^{-1}$

T คือ อุณหภูมิ (เคลวิน)

g คือ ความเร่งโน้มถ่วง = 9.8 m/s^2

m คือ มวลของอนุภาคอากาศ

$\mathcal{H} = \frac{kT}{mg} = \frac{\text{Thermal Energy}}{\text{Weight}}$ มีหน่วยเป็น ความสูง (scale height)

ปกติ คิดความสูงจริงๆ ที่ไม่เกี่ยวกับอุณหภูมิ จะได้

$$dp_a = - \rho_a g dH\tag{5.2}$$

ซึ่ง H คือ ความสูงจริง (ไม่เกี่ยวกับอุณหภูมิ)

แทน P_a จากสมการ (5.1) ลงในสมการ (5.2) จะได้

$$d(\rho_a g \mathcal{H}) = - \rho_a g dH$$

$$d\rho_a = - (\rho_a / \mathcal{H}) dH$$

$$\int_{p_0}^{p_a} (1/p_a) (dp_a) = - \int_0^H (dH/\%)$$

$$\ln (p_a/p_0) = - \int_0^H (dH/\%)$$

$$p_a = p_0 e^{-\int_0^H (dH/\%)} \quad (5.3)$$

ดังนั้น กรณีบรรยากาศแบบ isothermal ซึ่งมีอุณหภูมิ T คงที่ จะได้ว่า

$$\% = \frac{kT}{mg} \quad \text{มีค่าคงที่}$$

สมการ (5.3) จะให้ความหนาแน่นของบรรยากาศแบบ isothermal เป็น

$$p_a = p_0 e^{-(H/\%)} \quad (\text{กรณี isothermal}) \quad (5.4)$$

ซึ่ง สมการที่ (5.4) สามารถหาค่าความสูง H ที่จะทำให้อากาศ decay ไปเกือบหมดได้

ส่วนบรรยากาศทั่วไปได้แสดงปริมาณทางฟิสิกส์บางอย่างไว้ใน ตารางที่ 5.1

จากตารางที่ 5.1 น้มาเขียนกราฟระหว่าง $\log P$ กับ H และ กราฟระหว่าง $\log p_a$ กับ H ได้ดังรูปที่ 5.1 และ รูปที่ 5.2 ตามลำดับ

จากรูปที่ 5.1 และ รูปที่ 5.2 จะได้สมการเส้นตรงที่ดีที่สุดเป็น

$$\log P_a = 6.1 - 0.075 H \quad (5.5)$$

$$\text{และ} \quad \log p_a = 1.3 - 0.075 H \quad (5.6)$$

$$\text{ดังนั้น} \quad \log P_a - \log p_a = 4.8 \quad (5.7)$$

take log ในสมการ (5.4) จะได้สมการกรณี isothermal เป็น

$$\log p_a = \log p_0 - (\log e) H/\% \quad (5.8)$$

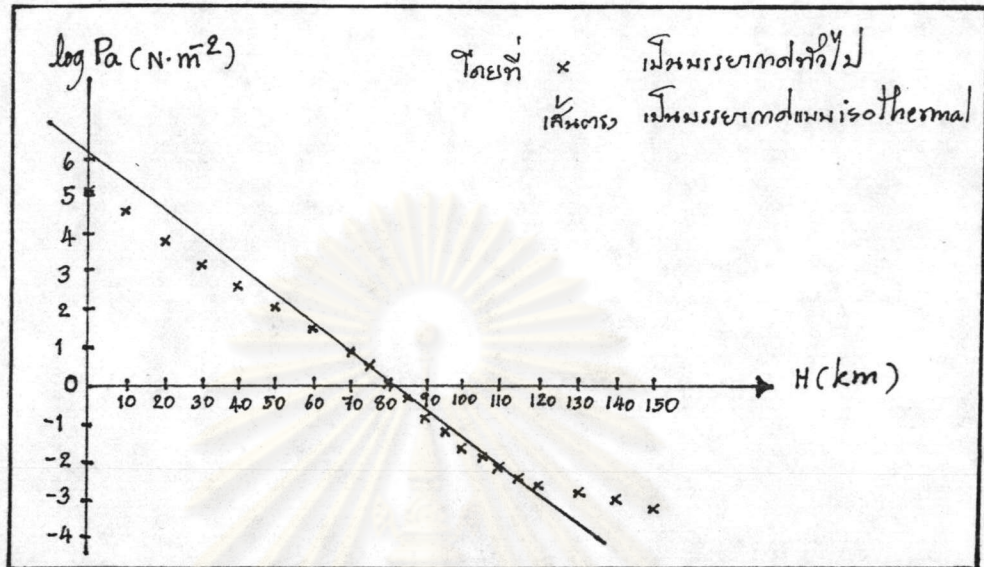
เทียบสมการ (5.6) กับ (5.8) จะได้ $\text{slop} = 0.075 = (\log e)/\%$

$$\% = (\log e)/0.075 = 5.8 \text{ km} \quad (\text{กรณี isothermal}) \quad (5.9)$$

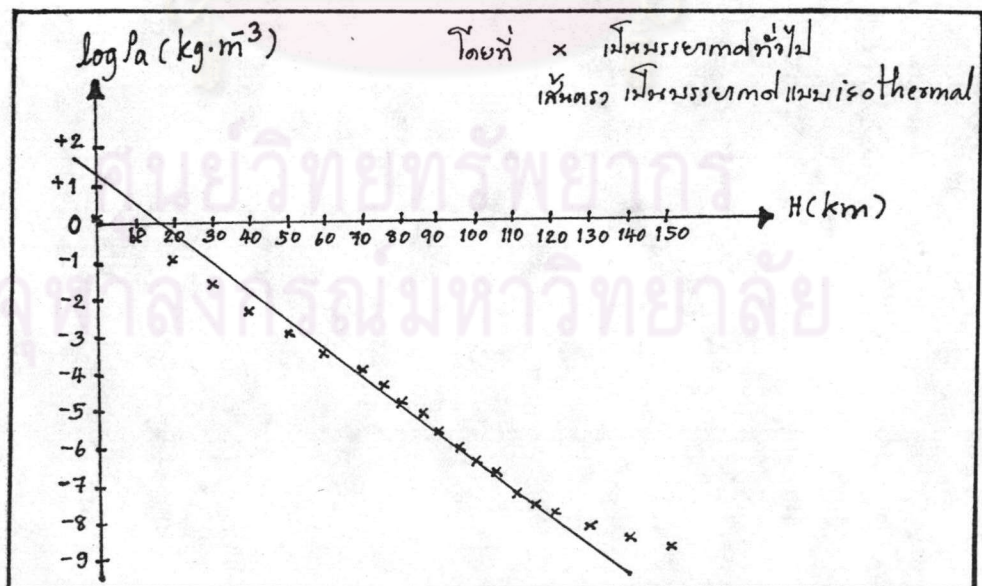
ตารางที่ 5.1 ตารางของบรรยากาศทั่วไป

H/km	T/K	m/amu	ρ /km	$\log P_a/N \cdot m^{-2}$	$\log \rho_a/kg \cdot m^{-3}$
0	288	28.97	8.4	5.01	0.09
10	223	28.97	6.6	4.42	-0.38
20	217	28.97	6.4	3.74	-1.05
30	231	28.97	6.8	3.08	-1.75
40	261	28.97	7.7	2.48	-2.40
50	283	28.97	8.4	1.94	-2.97
60	254	28.97	7.6	1.41	-3.45
70	210	28.97	6.3	0.78	-4.00
75	188	28.97	5.6	0.41	-4.32
80	166	28.97	5.0	0.004	-4.67
85	166	28.97	5.0	-0.43	-5.11
90	160	28.94	5.0	-0.87	-5.55
95	180	28.90	5.4	-1.29	-6.01
100	199	28.86	6.0	-1.67	-6.43
105	218	28.86	6.6	-2.01	-6.81
110	287	28.82	8.7	-2.31	-7.23
115	382	28.77	11.7	-2.52	-7.57
120	477	28.71	14.6	-2.69	-7.83
130	665	28.59	20.5	-2.94	-8.23
140	850	28.45	26.5	-3.12	-8.52
150	1031	28.27	32.4	-3.27	-8.75

รูปที่ 5.1 กราฟระหว่าง $\log P$ กับ H ของบรรยากาศทั่วไป เพื่อหาบรรยากาศแบบ isothermal

รูปที่ 5.2 กราฟระหว่าง $\log \rho_a$ กับ H ของบรรยากาศทั่วไป เพื่อหาบรรยากาศแบบ isothermal

ต่อไปจะพิจารณาสมการที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 3 มาหาความสัมพันธ์ของปริมาณต่างๆ
ในบรรยากาศแบบ isothermal

จากสมการ (3.5) อินทิเกรตหามวลอุกกาบาตที่มีความสว่าง (I) ในเวลาขณะ
หนึ่ง (t ถึง t_e) เมื่อ t_e คือ เวลาที่มวลอุกกาบาตเป็นศูนย์ จะได้

$$-\int_m^0 dm = \frac{2}{c v^2} \int_t^{t_e} I dt$$

ดังนั้น

$$m = \frac{2}{c v^2} \int_t^{t_e} I dt \quad (5.10)$$

แต่ถ้าไม่รู้ค่า I แต่รู้ความเร็วของอุกกาบาต v ก็สามารถหามวลอุกกาบาตได้ โดย
อินทิเกรตสมการ (3.2) จะได้มวลอุกกาบาต ดังสมการที่ (3.3) แทนค่า $f_a = \int_0^{\infty} e^{-H/z}$
และแทน $ds = -\frac{dH}{\cos z}$ ลงไป จะได้มวลอุกกาบาตในบรรยากาศแบบ isothermal ดัง
สมการที่ (3.4) จะได้

$$m_{(max)}^{1/3} = m_{\infty}^{1/3} - \frac{\Lambda A v^2 \mathcal{K}}{6 \int_m^{\infty} \rho_m^{2/3} \cos z} f_{a(max)} \quad (\text{isothermal}) \quad (5.11)$$

แทน $f_{a(max)}$ จากสมการ (3.31) ลงในสมการ (5.11) จะได้ตั้งสมการ (3.32) คือ

$$m_{(max)} = \frac{8}{27} m_{\infty} \quad (\text{isothermal})$$

นั่นคือ มวลอุกกาบาตขณะที่มีความสว่างที่สุด จะลดลงเหลือ 8/27 ของมวลเดิม ดังนั้น

$$\frac{m}{m_{(max)}} = \frac{27}{8} \left(\frac{m}{m_{\infty}} \right) \quad (\text{isothermal}) \quad (5.12)$$

ถ้าเป็นอุกกาบาตทรงกลม มวลอุกกาบาตทรงกลม (m) จะเป็นสัดส่วนกับปริมาตรทรงกลม
ดังนั้น มวลอุกกาบาตทรงกลม (m) จะเป็นสัดส่วนกับกำลังสามของรัศมีของอุกกาบาต (r^3)

$$\text{ดังนั้น} \quad m_{(max)}/m_{\infty} = [r_{(max)}/r_{\infty}]^3$$

$$\text{แทน} \quad m_{(max)}/m_{\infty} = 8/27 \quad \text{จากสมการ (3.32) ลงไป จะได้}$$

$$r_{(max)} = (2/3) r_{\infty} \quad (\text{isothermal}) \quad (5.13)$$

นั่นคือ ขนาดรัศมีของอุกกาบาตทรงกลมขณะที่มีความสว่างที่สุด จะลดลงเหลือ $\frac{2}{3}$ ของรัศมีเดิม

จากสมการลากอากาศ (Drag Equation) สมการที่ (3.1) จะหาความหน่วง
ขณะที่อุกกาบาตมีความสว่างที่สุด คือ

$$\frac{dv_{(\max)}}{dt} = - \frac{\Gamma A}{m_{(\max)}^{1/3} \rho_m^{2/3}} \rho_{a(\max)} v^2$$

แทน $\rho_{a(\max)}$ จากสมการที่ (3.31) ลงไป จะได้

$$\frac{dv_{(\max)}}{dt} = - \frac{\Gamma A}{m_{(\max)}^{1/3} \rho_m^{2/3}} \frac{3 \zeta (\cos z) \rho_m^{2/3} m_{(\max)}^{1/3} v^2}{\mathcal{L} \Lambda A v^2}$$

$$\frac{dv_{(\max)}}{dt} = - \frac{3 \Gamma \zeta (\cos z)}{\mathcal{L} \Lambda} \quad (\text{isothermal}) \quad (5.14)$$

ดังนั้น ความหน่วงขณะที่อุกกาบาตมีความสว่างมากที่สุด จะไม่ขึ้นกับความเร็วของอุกกาบาตเลย
แต่จะขึ้นกับมุมที่เท่ากับระยะยอดฟ้า (z) และถ้าอุกกาบาตตกลงมาต่ำมากก็มีความหน่วงมาก

จากสมการ (3.32) จะได้ว่า $\rho_{a(\max)} \propto m_{(\max)}^{1/3} / v^2$ ดังนั้น

$$m_{(\max)}^{2/3} \propto \rho_{a(\max)}^2 v^4 \quad (\text{isothermal}) \quad (5.15)$$

และจากสมการที่ (3.6) จะได้ว่า $I_{(\max)} \propto \tau m_{(\max)}^{2/3} \rho_{a(\max)} v^5$

แทน $m_{(\max)}^{2/3}$ จากสมการ (5.15) ลงไปจะได้

$$I_{(\max)} \propto \tau \rho_{a(\max)}^3 v^9 \quad (\text{isothermal}) \quad (5.16)$$

และจากการทดลอง (empirical law) ได้ว่า

$$\tau \propto v \quad (\text{empirical law}) \quad (5.17)$$

แทนสมการ (5.17) ลงในสมการ (5.16) จะได้

$$\rho_{a(\max)} \propto I_{(\max)}^{1/3} / v^{10/3} \quad (\text{isothermal}) \quad (5.18)$$

และจากสมการ (3.8) ได้ว่า $q_{(\max)} \propto \mathcal{L} m_{(\max)}^{2/3} \rho_{a(\max)} v^4$

แทนสมการ (5.15) ลงไป จะได้

$$q_{(\max)} \propto \mathcal{L} \rho_{a(\max)}^3 v^8 \quad (\text{isothermal}) \quad (5.19)$$

และจากการทดลอง (empirical law) ได้ว่า

$$\mathcal{L} \propto v^3 \quad (\text{empirical law}) \quad (5.20)$$

แทนสมการ (5.20) ลงในสมการ (5.19) จะได้

$$p_{a(\max)} \propto q_{(\max)}^{1/3} / v^{11/3} \quad (\text{isothermal}) \quad (5.21)$$

take log ในสมการ (5.21) จะได้

$$\log p_{a(\max)} = \text{const.} + \frac{1}{3} \log q_{(\max)} - \frac{11}{3} \log v \quad (\text{isothermal}) \quad (5.22)$$

take log ในสมการ (5.18) จะได้

$$\log p_{a(\max)} = \text{const.} + \frac{1}{3} \log I_{(\max)} - \frac{10}{3} \log v \quad (\text{isothermal}) \quad (5.23)$$

พิจารณาบรรยากาศแบบ isothermal ($\% = 5.8 \text{ km}$) สมการ (5.6) จะได้ว่า

$$\log p_{a(\max)} = 1.3 - \frac{3}{40} H_{(\max)} \quad (\text{isothermal}) \quad (5.24)$$

แทนสมการ (5.24) ลงในสมการ (5.23) จะได้

$$\begin{aligned} 1.3 - \frac{3}{40} H_{(\max)} &= \text{const.} + \frac{1}{3} \log I_{(\max)} - \frac{10}{3} \log v \\ \text{ดังนั้น} \quad H_{(\max)} &= \text{const.} + \frac{400}{9} \log v - \frac{40}{9} \log I_{(\max)} \end{aligned} \quad (\text{isothermal}) \quad (5.25)$$

แทนสมการ (5.24) ลงในสมการ (5.22) จะได้

$$\begin{aligned} 1.3 - \frac{3}{40} H_{(\max)} &= \text{const.} + \frac{1}{3} \log q_{(\max)} - \frac{11}{3} \log v \\ \text{ดังนั้น} \quad H_{(\max)} &= \text{const.} + \frac{440}{9} \log v - \frac{40}{9} \log q_{(\max)} \end{aligned} \quad (\text{isothermal}) \quad (5.26)$$

และจากสมการ (2.2) ในบทที่ 2 ; $M = 24.3 - 2.5 \log I$

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น} \quad 2.5 \log I_{(\max)} &= 24.3 - M_{(\max)} \\ \frac{40}{9} \log I_{(\max)} &= \text{const.} - \frac{40}{9 \times 2.5} M_{(\max)} \\ \text{ดังนั้น} \quad \frac{40}{9} \log I_{(\max)} &= \text{const.} - 1.8 M_{(\max)} \end{aligned} \quad (5.27)$$

แทนสมการ (5.27) ลงในสมการ (5.25) จะได้

$$H_{(\max)} = \text{const.} + \frac{400}{9} \log v + 1.8 M_{(\max)} \quad (\text{isothermal}) \quad (5.28)$$

ค่าคงที่ (const.) ในสมการที่ (5.26) และ (5.28) จะหาได้จาก ข้อมูลจากการทดลอง แล้วนำมาพล็อตกราฟระหว่าง H กับ $\log v$ สำหรับค่าความสว่างค่าหนึ่งๆ

ถ้าอุณหภูมิและความเร็ว v เท่ากัน จะได้สมการ (5.26) และ (5.28) เป็น

$$\Delta H_{(\max)} = -\frac{40}{9} \Delta q_{(\max)} \quad (\text{isothermal}) \quad (5.29)$$

และ
$$\Delta H_{(\max)} = 1.8 \Delta M_{(\max)} \quad (\text{isothermal}) \quad (5.30)$$

พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างมวลลูกกาบาค (m/m_∞) กับ ความหนาแน่นของอากาศ ($\rho_a/\rho_{a(\max)}$) แทนค่าสมการ (3.32); $m^{1/3} = (2/3)m_\infty^{1/3}$ ลงในสมการ (3.31) ได้

$$\rho_{a(\max)} = \frac{3 \int (\cos z) \rho_m^{2/3}}{\% \Lambda A v^2} \left(\frac{2}{3} m_\infty^{1/3} \right)$$

ดังนั้น
$$\frac{\Lambda A v^2 \%}{6 \int \rho_m^{2/3} \cos z} = \frac{m_\infty^{1/3}}{3 \rho_{a(\max)}}$$

แทนลงในสมการ (5.11) จะได้

$$m^{1/3} = m_\infty^{1/3} - \frac{m_\infty^{1/3}}{3 \rho_{a(\max)}} \rho_a$$

$$= m_\infty^{1/3} \left(1 - \frac{\rho_a}{3 \rho_{a(\max)}} \right)$$

ดังนั้น
$$\frac{\rho_a}{\rho_{a(\max)}} = 3 \left[1 - \left(\frac{m}{m_\infty} \right)^{1/3} \right] \quad (\text{isothermal}) \quad (5.31)$$

พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่าง ความหนาแน่นของอากาศ ($\rho_a/\rho_{a(\max)}$), ความสว่าง ($I/I_{(\max)}$) และ การแตกตัวเป็นไอออน ($q/q_{(\max)}$) จากสมการ (3.6), (3.8) และ (3.10) จะเห็นว่า I และ q ต่างเป็นสัดส่วนที่ขึ้นกับ $\rho_a m^{2/3}$ ทั้งนี้ จะได้ว่า

$$\frac{I}{I_{(max)}} = \frac{q}{q_{(max)}} = \frac{f_a m^{2/3}}{f_{a(max)} m_{(max)}^{2/3}} \quad (5.32)$$

แทนค่า $m_{(max)}^{2/3} = (4/9)m_{\infty}^{2/3}$ จากสมการ (3.32) ลงในสมการ (5.32) จะได้

$$\frac{I}{I_{(max)}} = \frac{q}{q_{(max)}} = \frac{9}{4} \frac{f_a}{f_{a(max)}} \left(\frac{m}{m_{\infty}} \right)^{2/3} \quad (\text{isothermal}) \quad (5.33)$$

และจากสมการ (5.31) จะได้ $\left(\frac{m}{m_{\infty}} \right)^{2/3} = \left[1 - \frac{f_a}{3f_{a(max)}} \right]^2$ แทนลงในสมการ (5.33) ได้

$$\frac{I}{I_{(max)}} = \frac{q}{q_{(max)}} = \frac{9}{4} \frac{f_a}{f_{a(max)}} \left[1 - \frac{f_a}{3f_{a(max)}} \right]^2 \quad (\text{isothermal}) \quad (5.34)$$

และจากสมการ (5.1); $P_a = f_a \frac{kT}{m} = f_a \mathcal{H} g$ ดังนั้น ถ้าเป็นบรรยากาศแบบ isothermal จะสามารถเขียนสมการ (5.34) โดยแทน f_a ด้วย P_a ได้โดยตรงดังนี้

$$\frac{I}{I_{(max)}} = \frac{q}{q_{(max)}} = \frac{9}{4} \frac{P_a}{P_{a(max)}} \left[1 - \frac{P_a}{3P_{a(max)}} \right]^2 \quad (\text{isothermal}) \quad (5.35)$$

take ln ในสมการ (5.34) จะได้

$$\ln I - \ln I_{(max)} = \ln\left(\frac{9}{4}\right) + \ln\left(\frac{f_a}{f_{a(max)}}\right) + 2 \ln\left(1 - \frac{f_a}{3f_{a(max)}}\right) \quad (\text{isothermal}) \quad (5.36)$$

และจากสมการ (5.4); $f_a = f_o e^{-H/\mathcal{H}}$ ดังนั้น $f_{a(max)} = f_o e^{-H_{(max)}/\mathcal{H}}$ จะได้

$$\frac{f_a}{f_{a(max)}} = e^{(H_{(max)} - H)/\mathcal{H}} \quad (\text{isothermal}) \quad (5.37)$$

$$\text{และ} \quad \ln\left(\frac{f_a}{f_{a(max)}}\right) = \frac{H_{(max)} - H}{\mathcal{H}} \quad (\text{isothermal}) \quad (5.38)$$

จะได้ความสัมพันธ์ระหว่าง $H - H_{(max)}$ กับ $f_a / f_{a(max)}$ ดังนี้ คือ

$$H - H_{(\max)} = -\mathcal{H} \ln \left(\frac{\rho_a}{\rho_{a(\max)}} \right) \quad (\text{isothermal}) \quad (5.39)$$

แทนสมการ (5.37) และ (5.38) ลงในสมการ (5.36) จะได้

$$\ln I - \ln I_{(\max)} = \ln \frac{9}{4} + \frac{H_{(\max)} - H}{\mathcal{H}} + 2 \ln \left[1 - \frac{1}{3} e^{(H_{(\max)} - H)/\mathcal{H}} \right] \quad (\text{isothermal}) \quad (5.40)$$

จากสมการ (5.40) จะเห็นว่า ความสว่าง (I) ไม่ขึ้นกับ m , ρ , v , ทิศทาง และ z เลย แต่ความสว่าง (I) จะขึ้นกับ ความสูง (H) เท่านั้น

พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่าง มวลอุกกาบาต (m/m_∞) กับ ความเร็ว ($v_\infty^2 - v^2$)

จากสมการ (3.2) หาด้วยสมการ (3.1) จะได้

$$\left(\frac{dm}{dt} \right) / \left(\frac{dv}{dt} \right) = \left[-\frac{\Lambda A}{2\Gamma \mathcal{J}} \left(\frac{m}{\rho_m} \right)^{2/3} \rho_a v^3 \right] / \left[-\frac{\Gamma A}{m^{1/3} \rho_m^{2/3}} \rho_a v^2 \right]$$

ดังนั้น

$$\frac{dm}{dv} = \frac{\Lambda m v}{2\Gamma \mathcal{J}}$$

$$\int_m^{m_\infty} (1/m) dm = \frac{\Lambda}{2\Gamma \mathcal{J}} \int_v^{v_\infty} v dv$$

$$\ln(m_\infty/m) = \frac{\Lambda}{4\Gamma \mathcal{J}} (v_\infty^2 - v^2)$$

ดังนั้น

$$v_\infty^2 - v^2 = -\frac{4\Gamma \mathcal{J}}{\Lambda} \ln(m/m_\infty) \quad (5.41)$$

นั่นคือ

$$m = m_\infty e^{-\Lambda(v_\infty^2 - v^2)/4\Gamma \mathcal{J}} \quad (5.42)$$

m คือ มวลอุกกาบาตที่ระยะทางใดๆ, v คือ ความเร็วอุกกาบาตที่ระยะทางใดๆ

m_∞ คือ มวลอุกกาบาตเริ่มต้นที่ระยะทางไกล, v_∞ คือ ความเร็วอุกกาบาตที่ระยะทางไกล

พิจารณาค่าความสัมพันธ์ระหว่าง ความหนาแน่นของอากาศ ($\rho_a / \rho_{a(max)}$) กับ เวลา ($t - t_{(max)}$) จากสมการ (5.4); $\rho_a = \rho_0 e^{-H/\mathcal{H}}$ ดังนั้น

$$\begin{aligned} \frac{1}{\rho_a} \frac{d\rho_a}{dt} &= \frac{1}{\rho_a} \frac{d}{dt} (\rho_0 e^{-H/\mathcal{H}}) \\ &= \frac{1}{\rho_a} (\rho_0 e^{-H/\mathcal{H}}) \frac{d}{dt} \left(\frac{-H}{\mathcal{H}} \right) \\ &= -\frac{1}{\mathcal{H}} \frac{dH}{dt} \quad ; \text{ แทน } dH = -ds (\cos z) \\ &= \frac{\cos z}{\mathcal{H}} \frac{ds}{dt} \quad ; \text{ แทน } \frac{ds}{dt} = v \\ &= \frac{v \cos z}{\mathcal{H}} \quad \text{(isothermal) (5.43)} \end{aligned}$$

ดังนั้น

$$\int_{\rho_{a(max)}}^{\rho_a} \frac{1}{\rho_a} d\rho_a = \frac{v}{\mathcal{H}} \cos z \int_{t_{(max)}}^t dt$$

$$\ln (\rho_a / \rho_{a(max)}) = \frac{v}{\mathcal{H}} \cos z (t - t_{(max)})$$

$$t - t_{(max)} = \frac{\mathcal{H}}{v \cos z} \ln (\rho_a / \rho_{a(max)}) \quad \text{(isothermal) (5.44)}$$

พิจารณาค่าความสัมพันธ์ระหว่าง มวล (m/m_∞) กับ เวลา (t) จากสมการ (3.33) คือ

$$\frac{dm}{dt} = -\frac{4}{9} \frac{m}{H} v \cos z \quad \text{(isothermal)}$$

ดังนั้น

$$\int_{m_\infty}^m \frac{1}{m} dm = -\frac{4}{9} \frac{v \cos z}{H} \int_0^t dt$$

$$\ln (m/m_\infty) = -\frac{4}{9} \frac{v \cos z}{H} t$$

ดังนั้น

$$t = -\frac{9}{4} \frac{H}{v \cos z} \ln (m/m_\infty) \quad \text{(isothermal) (5.45)}$$

จากสมการทั้งหมดที่กล่าวมาแล้ว สามารถนำมาเขียนตารางแสดงค่า m/m_∞ , m/m_{\max} , $\rho_a/\rho_{a(\max)}$, $I/I_{(\max)}$, $q/q_{(\max)}$, $H-H_{(\max)}$, $v^2-v_\infty^2$, $t-t_{(\max)}$ และ t ได้ ดังแสดงในตารางที่ 5.2 โดยใช้บรรยากาศแบบ isothermal ใช้ค่า $\mathcal{R} = 5.8$ km , $\Lambda = 0.3$, $\Gamma = 1$ และ $\mathcal{J} = 8 \times 10^{10}$ erg·s⁻¹ = 8 (km/s)² โดยใช้สมการต่อไปนี้คือ

1. สมการที่ (5.12);

$$\frac{m}{m_{(\max)}} = \frac{27}{8} \left(\frac{m}{m_\infty} \right)$$

2. สมการที่ (5.31);

$$\frac{\rho_a}{\rho_{a(\max)}} = 3 \left[1 - \left(\frac{m}{m_\infty} \right)^{1/3} \right]$$

3. สมการที่ (5.55);

$$\frac{I}{I_{(\max)}} = \frac{q}{q_{(\max)}} = \frac{9}{4} \frac{\rho_a}{\rho_{a(\max)}} \left[1 - \frac{\rho_a}{3\rho_{a(\max)}} \right]^2$$

4. สมการที่ (5.39); แทนค่า $\mathcal{R} = 5.8$ km จะได้

$$H - H_{(\max)} = -5.8 \ln(\rho_a/\rho_{a(\max)}) \quad \text{หน่วย km}$$

5. สมการที่ (5.41); $v_\infty^2 - v^2 = -\frac{4\Gamma\mathcal{J}}{\Lambda} \ln\left(\frac{m}{m_\infty}\right)$

แทนค่า $\Lambda = 0.3$, $\Gamma = 1$ และ $\mathcal{J} = 8 \times 10^{10}$ erg·g⁻¹

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น } \mathcal{J} &= 8 \times 10^3 \text{ J} \cdot \text{g}^{-1} = 8 \times 10^6 \text{ J} \cdot \text{kg}^{-1} = 8 \times 10^6 \text{ (m/s)}^2 \\ &= 8 \text{ (km/s)}^2 \end{aligned}$$

แทนค่าเหล่านี้ลงไปจะได้

$$v^2 - v_{\infty}^2 = - \frac{(4)(1)(8)}{(0.3)} \ln\left(\frac{m}{m_{\infty}}\right)$$

$$v^2 - v_{\infty}^2 = \frac{32}{0.3} \ln\left(\frac{m}{m_{\infty}}\right)$$

โดยที่ v^2 และ v_{∞}^2 มีหน่วยเป็น $(\text{km/s})^2$

v_{∞} เป็นความเร็วของอุกกาบาตขณะอยู่ไกลจากบรรยากาศโลกมาก

6. สมการที่ (5.44); แทนค่า $H = 5.8 \text{ km}$ จะได้

$$t - t_{(\max)} = \frac{5.8}{v \cos z} \ln\left(\frac{\rho_a}{\rho_{a(\max)}}\right)$$

โดยที่ $t_{(\max)}$ คือ เวลาที่อุกกาบาตมีความสว่างมากที่สุด

$\rho_{a(\max)}$ คือ ความหนาแน่นของอากาศขณะที่อุกกาบาตมีความสว่างมากที่สุด

v คือ ความเร็วของอุกกาบาต มีหน่วยเป็น km/s

z คือ มุมที่อุกกาบาตทำกับจุดยอดฟ้า มีหน่วยเป็น องศา ($^{\circ}$)

t และ $t_{(\max)}$ มีหน่วยเป็น วินาที (s)

7. สมการที่ (5.45);

$$t = - \frac{9}{4} \frac{H}{v \cos z} \ln\left(\frac{m}{m_{\infty}}\right)$$

โดยที่ t มีหน่วยเป็น วินาที (s)

H มีหน่วยเป็น km

v มีหน่วยเป็น km/s

z มีหน่วยเป็น องศา ($^{\circ}$)

ตารางที่ 5.2 ปริมาณทางฟิสิกส์ของอุกกาบาตในบรรยากาศแบบ isothermal ($\chi = 5.8 \text{ km}$) โดยใช้ค่า $\Lambda = 0.3$, $\Gamma = 1$ และ $\int = 8 \times 10^{10} \text{ erg} \cdot \text{g}^{-1} = 8 \text{ (km/s)}^2$

m/m_∞	$m/m(\text{max})$	$f_a/f_a(\text{max})$	$I/I(\text{max})$ = $q/q(\text{max})$	$H-H(\text{max})$ (km)	$v^2-v_\infty^2$ (km/s) ²	$t-t(\text{max})$ ($/\frac{1}{v \cos z}$) km	t ($/\frac{H}{v \cos z}$)
1.00	3.38	0.00	0.00	-	- 0.00	-	0.00
0.99	3.34	0.01	0.02	26.71	- 1.07	-26.71	0.02
0.98	3.31	0.02	0.04	22.69	- 2.16	-22.69	0.05
0.97	3.27	0.03	0.07	20.34	- 3.25	-20.34	0.07
0.96	3.24	0.04	0.09	18.53	- 4.35	-18.53	0.09
0.95	3.21	0.05	0.11	17.26	- 5.47	-17.26	0.12
0.90	3.04	0.10	0.22	13.13	- 11.24	-13.13	0.24
0.85	2.87	0.16	0.32	10.70	- 17.34	-10.70	0.37
0.80	2.70	0.22	0.42	8.92	- 23.80	- 8.92	0.50
0.75	2.53	0.27	0.51	7.51	- 30.69	- 7.51	0.65
0.70	2.36	0.34	0.60	6.33	- 38.05	- 6.33	0.80
0.65	2.19	0.40	0.68	5.30	- 45.95	- 5.30	0.97
0.60	0.03	0.47	0.75	4.38	- 54.49	- 4.38	1.15
0.55	1.86	0.54	0.82	3.55	- 63.77	- 3.55	1.35
0.50	1.69	0.62	0.88	2.78	- 73.94	- 2.78	1.56
0.45	1.52	0.70	0.93	2.06	- 85.17	- 2.06	1.80
0.40	1.35	0.79	0.97	1.37	- 97.74	- 1.37	2.06
0.35	1.18	0.89	0.99	0.70	-111.98	- 0.70	2.36

ตารางที่ 5.2 (ต่อ)

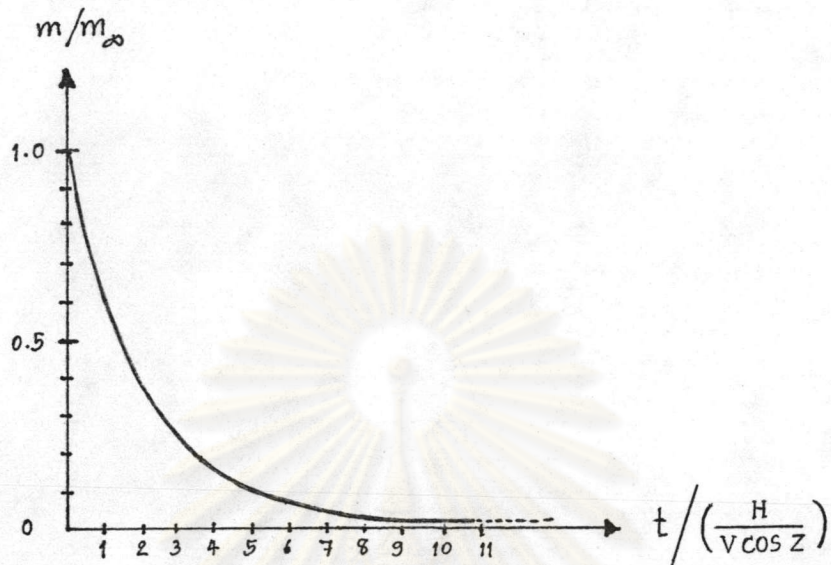
m/m_{∞}	$m/m(\max)$	$\rho_a/\rho_a(\max)$	$I/I(\max)$ = $q/q(\max)$	$H-H(\max)$ (km)	$v^2-v_{\infty}^2$ (km/s) ²	$t-t(\max)$ $(\frac{1}{v \cos Z})$ km	t $(\frac{H}{v \cos Z})$
0.34	1.15	0.91	0.99	0.57	-115.07	- 0.57	2.43
0.33	1.11	0.93	1.00	0.44	-118.26	- 0.44	2.49
0.32	1.08	0.95	1.00	0.31	-121.54	- 0.31	2.56
0.31	1.05	0.97	1.00	0.18	-124.93	- 0.18	2.64
0.30	1.01	0.99	1.00	0.05	-128.42	- 0.05	2.71
0.296	1.00	1.00	1.00	0.00	-129.86	0.00	2.74
0.29	0.98	1.01	1.00	-0.08	-132.04	0.08	2.79
0.28	0.95	1.04	1.00	-0.21	-135.78	0.21	2.86
0.27	0.91	1.06	1.00	-0.34	-139.66	0.34	2.95
0.26	0.88	1.09	1.00	-0.47	-143.69	0.47	3.03
0.25	0.84	1.11	0.99	-0.61	-147.87	0.61	3.12
0.24	0.81	1.14	0.99	-0.74	-152.23	0.74	3.21
0.23	0.78	1.16	0.98	-0.87	-156.77	0.87	3.31
0.22	0.74	1.19	0.98	-1.00	-161.51	1.00	3.41
0.21	0.71	1.22	0.97	-1.14	-166.47	1.14	3.51
0.20	0.68	1.25	0.96	-1.28	-171.67	1.28	3.62
0.19	0.64	1.28	0.95	-1.41	-177.15	1.41	3.74
0.18	0.61	1.31	0.94	-1.55	-182.91	1.55	3.86
0.17	0.57	1.34	0.92	-1.69	-189.01	1.69	3.99
0.16	0.54	1.37	0.91	-1.83	-195.48	1.83	4.12

ตารางที่ 5.2 (ต่อ)

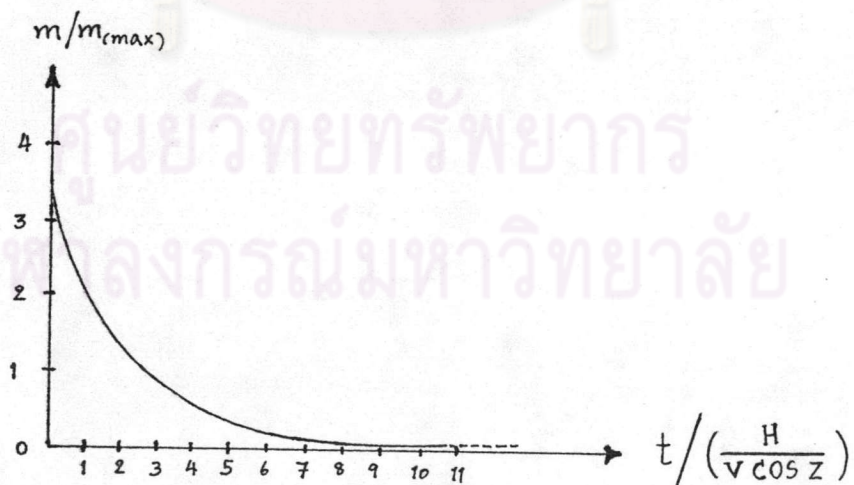
m/m_∞	$m/m(\max)$	$\rho_a/\rho_a(\max)$	$I/I(\max)$ = $q/q(\max)$	$H-H(\max)$ (km)	$v^2-v_\infty^2$ (km/s) ²	$t-t(\max)$ $(\frac{1}{v \cos z})$ (km)	t $(\frac{H}{v \cos z})$
0.15	0.51	1.41	0.89	-1.98	-202.36	1.98	4.27
0.14	0.47	1.44	0.88	-2.12	-209.72	2.12	4.42
0.13	0.44	1.48	0.86	-2.27	-217.62	2.27	4.59
0.12	0.41	1.52	0.83	-2.43	-226.16	2.43	4.77
0.11	0.37	1.56	0.81	-2.59	-235.44	2.59	4.97
0.10	0.34	1.61	0.78	-2.76	-245.61	2.76	5.18
0.09	0.30	1.66	0.75	-2.93	-256.85	2.93	5.42
0.08	0.27	1.71	0.71	-3.10	-269.41	3.10	5.68
0.07	0.24	1.76	0.67	-3.29	-283.65	3.29	5.98
0.06	0.20	1.83	0.63	-3.49	-300.10	3.49	6.33
0.05	0.17	1.90	0.58	-3.71	-319.55	3.71	6.74
0.04	0.14	1.97	0.52	-3.94	-343.35	3.94	7.24
0.03	0.10	2.07	0.45	-4.21	-374.03	4.21	7.89
0.02	0.07	2.19	0.36	-4.54	-417.28	4.54	8.80
0.01	0.03	2.35	0.25	-4.97	-491.22	4.97	10.36
0.00	0.00	3.00	0.00	-6.37	-	6.37	-

จากตารางที่ 5.2 สามารถนำมาเขียนกราฟได้ดังรูปที่ 5.3 - 5.8

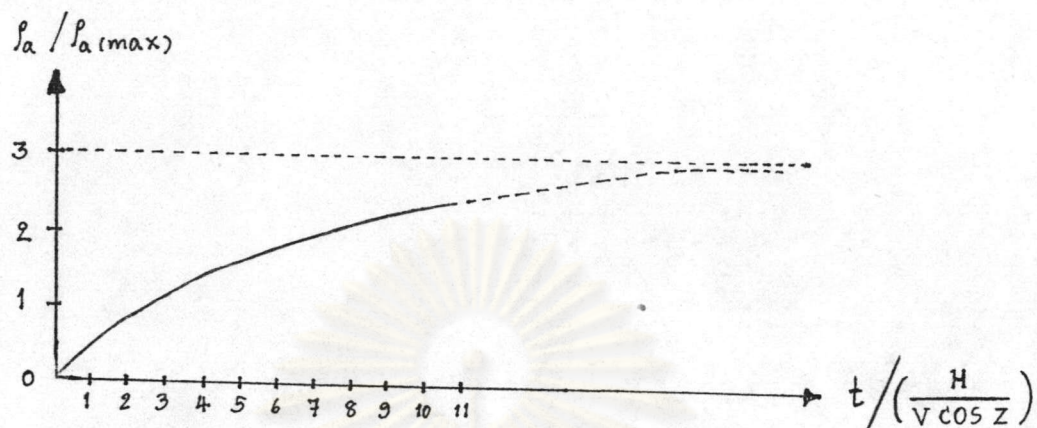
รูปที่ 5.3 กราฟระหว่าง m/m_{∞} กับ $t / \left(\frac{H}{v \cos z} \right)$ ของอุกกาบาตในบรรยากาศแบบ isothermal

รูปที่ 5.4 กราฟระหว่าง $m/m_{(max)}$ กับ $t / \left(\frac{H}{v \cos z} \right)$ ของอุกกาบาตในบรรยากาศแบบ isothermal

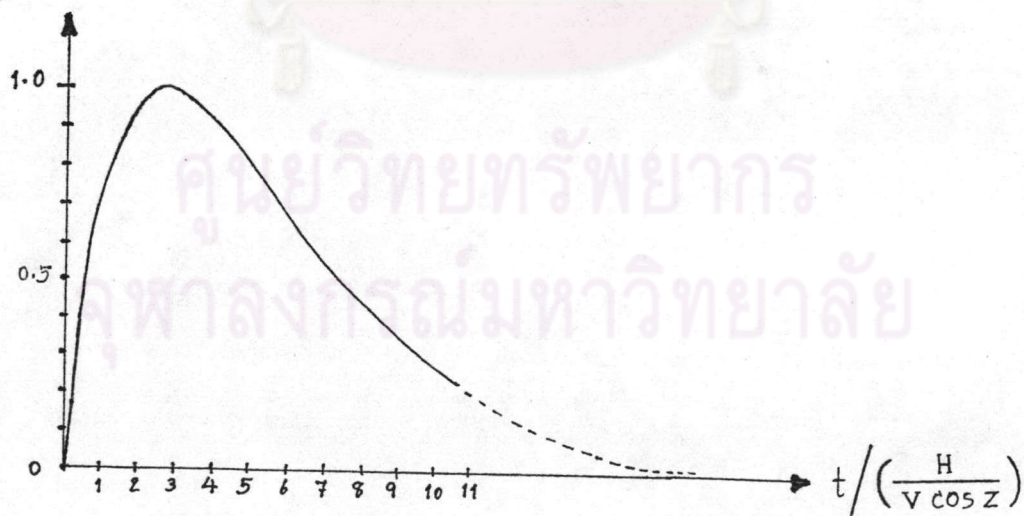

รูปที่ 5.5 กราฟระหว่าง $\rho_a / \rho_{a(max)}$ กับ $t / \left(\frac{H}{v \cos z} \right)$ ของอุกกาบาตในบรรยากาศแบบ isothermal

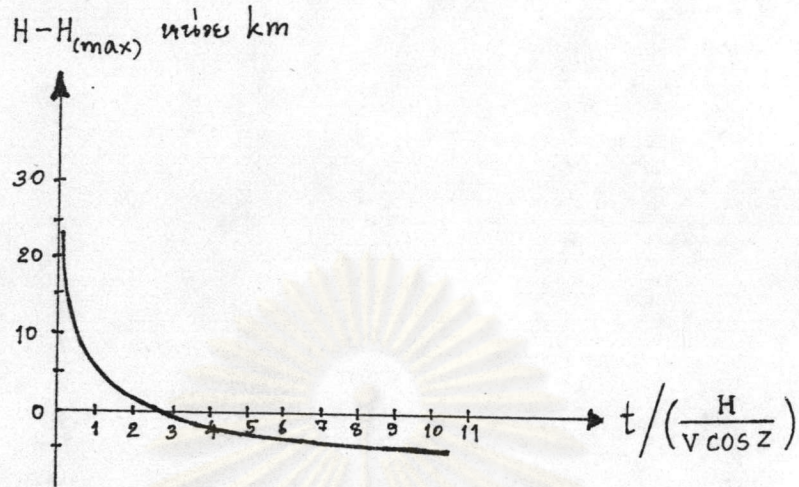

รูปที่ 5.6 กราฟระหว่าง $I/I_{(max)}$ หรือ $q/q_{(max)}$ กับ $t / \left(\frac{H}{v \cos z} \right)$ ของอุกกาบาตในบรรยากาศแบบ isothermal

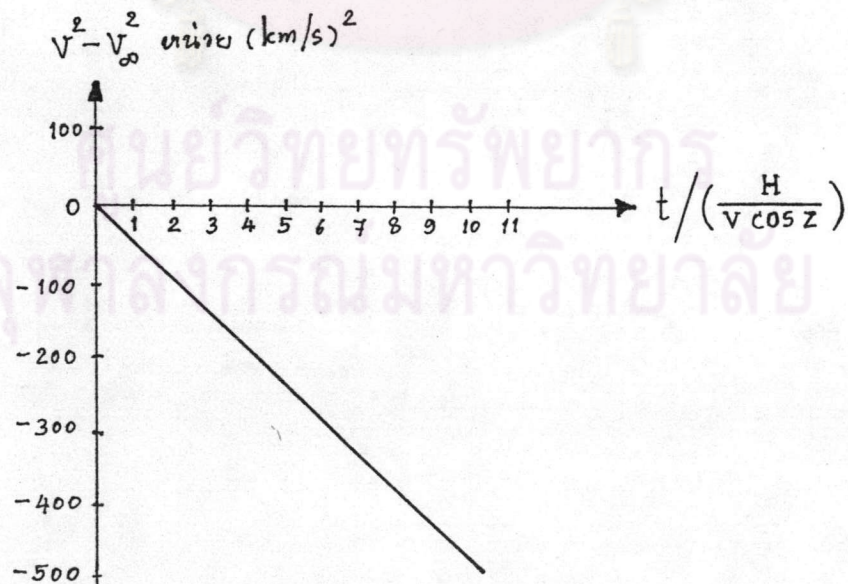
$$I/I_{(max)} = q/q_{(max)}$$

รูปที่ 5.7 กราฟระหว่าง $H-H_{(max)}$ หน่วย km กับ $t / \left(\frac{H}{v \cos z} \right)$ ของอุกกาบาต
ในบรรยากาศแบบ isothermal (แทนค่า $\mathcal{H} = 5.8$ km)

รูปที่ 5.8 กราฟระหว่าง $v^2 - v_\infty^2$ หน่วย $(\text{km/s})^2$ กับ $t / \left(\frac{H}{v \cos z} \right)$
ในบรรยากาศแบบ isothermal โดยใช้ค่า $\Lambda = 0.3$, $\Gamma = 1$ และ
 $\mathcal{H} = 8 \times 10^{10} \text{ erg} \cdot \text{g}^{-1} = 8 (\text{km/s})^2$

จากรูปที่ 5.3 - 5.8 จะเห็นว่า

ในช่วงเวลา t เท่ากับ 0 ถึง $2.74 \left(\frac{H}{v \cos z} \right)$ มวลอุกกาบาต และ ความสูง ลดลงอย่างรวดเร็ว แต่ความหนาแน่นของอากาศ และการแตกตัวเป็นไอออน เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

พอถึงเวลา t เท่ากับ $2.74 \left(\frac{H}{v \cos z} \right)$ เป็นเวลาที่อุกกาบาตมีความสว่างมากที่สุด เพราะมีการแตกตัวเป็นไอออนมากที่สุด มวลอุกกาบาต จะลดลง เหลือเพียง 8/27 จากมวลเดิม

เวลาหลังจากนั้น มวลอุกกาบาต และ การแตกตัวเป็นไอออน จะค่อยๆลดลงเข้าสู่ 0 ความสูงลดลงช้ามากเกือบจะคงที่ ส่วนความหนาแน่นของอากาศ ค่อยๆเพิ่มขึ้นอีกแต่มีค่าสูงสุดไม่เกิน 3 เท่าของความหนาแน่นของอากาศขณะที่อุกกาบาตสว่างที่สุด

ส่วน ความเร็วของอุกกาบาต $v^2 - v_{\infty}^2$ มีค่าลดลงอย่างสม่ำเสมอตลอดเวลา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย